

El poder, qüestió de gènere

Un ampli recull de les experiències docents 12 ■ La lluita per la pau és per un món més digne, diu Vicenç Fisas 20 ■ La pràctica dels esports d'aventura al SAF 24 ■ L'estrès que ens acompanya a la vida universitària 26 ■ Nou Pla de Mobilitat per un millor transport 28 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 47

MARÇ 2009

3 Les dones a la nostra Universitat ocupen espais de poder i de gestió encara insuficients

10 Del dret de les dones i la igualtat de gènere a la realitat de la desigualtat social

10 L'intercanvi voluntari d'idiomes d'arreu del món és possible pujant al 'Tàndem lingüístic'

10 La xarxa social Facebook, a Internet, integra diferents grups i moltes persones de la nostra Universitat

20 La Unitat d'Assessorament Pedagògic (UAP) de la UAB ajuda l'alumnat a dotar-se d'eines per controlar l'estrès

30 L'Associació Internacional d'Estudiants de Ciències Econòmiques i Empresariales, present en el campus

30 El farmacèutic que treballa a la plaça Cívica gaudeix amb l'ambient dels joves

De la teoria a la realitat

Des del punt de vista legal no hi ha cap text que discrimini a les persones per raó de sexe, però la realitat social reflecteix una evident desigualtat entre homes i dones en tot un seguit d'aspectes de la vida. I el que constatem a nivell global podem veure-ho a una gran part dels àmbits en què ens movem dins de la nostra societat.

A la nostra Universitat passa tres quarts del mateix, tot i que la recent renovació de l'equip de govern ha aportat una pràctica igualtat de gènere i ha suposat que per primera vegada a la vida de la Universitat Autònoma de Barcelona hi ha una rectora al seu front.

Ara bé, en altres nivells, com els dels

decanats i els caps de departament, la desigualtat es força gran.

Sabem que el camí és llarg i el pas cap a la igualtat és lent però l'important es no sortir-se del camí ni deturar-se fins assolir que de la teoria es passi a la realitat, que homes i dones tinguin les mateixes oportunitats i això es reflecteixi a tots els nivells, inclosos els de comandament de la nostra Universitat.

Més que canviar les lleis el que fa falta és una renovació de les mentalitats i dels costums, fer front a les inèrcies i posar-nos les piles per actuar amb justícia amb mitja humanitat. La època de les discriminacions ja es aigua passada. La teoria està molt clara, però la realitat no sempre hi respon.

Més que canviar lleis, cal canviar les mentalitats, les inèrcies i els costums

DIRECTOR Antoni Reig. **SOTSDIRECTORA** (Producció i maquetació) Pepa Badell. **CAP D'EDICIÓ** Elvira Altés. **CONSELL EDITORIAL** Marta Corcoy, Miquel Àngel Linares, Manuel López, Xavier Mas de Xaxàs, Antoni Merino, Fernando Sabés, Jaume Soriano, Toni Castel. **DISSENY** Pepa Badell. **SECRETARI DE REDACCIÓ** José Àngel García. **REDACCIÓ** Marcos Doespíritusanto, Deborah Castro, Mireia Arnau, Aida Clemente, Berta Francàs, Zina Ghribi, Isabel Gómez, Carla González, Francesc Peris, Clara Prieto, Gemma Sánchez. **FOTOGRAFIA** Sheila Juan. **MAQUETACIÓ** Laura Bachs, Nacho Martínez, Francesc Benejam. **EDICIÓ** José Antonio Díaz Pavón, Zina Ghribi. **FOTO PORTADA** Sheila Juan.

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ** Gratesa

SHEILA JUAN

Qui mana a l'Autònoma?

Les dones són majoria a l'Autònoma, però si ens fixem en la direcció i en els càrrecs de responsabilitat, la seva presència és mínima. La UAB tot just ha complert els 40 anys acompanyada d'una fita històrica: la primera rectora i una de les poques que hi ha a tot l'Estat. Una oportunitat per trencar amb la masculinització de les direccions, sense prou deganes ni directores de departament. Evitar la discriminació hauria de ser una qüestió prioritària.

Dues deganes per quinze deganats repartits entre facultats (12) i escoles (3), i això només per començar. D'entre el personal acadèmic de la Universitat Autònoma de Barcelona, només el 37,9% són dones, mentre que el 62,1% restant el formen homes, segons les dades de 2006 de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB. Malgrat que el juny del mateix any va entrar en vigor la Llei per la igualtat efectiva entre dones i homes impulsada pel PSOE, les dades parlen, en

part perquè l'aplicació de la llei només actua en òrgans pluripersonals. Per tant, els càrrecs de responsabilitat —òrgans unipersonals— són els més afectats per la desigualtat i romanen encara masculinitzats. És el cas dels quinze deganats, on trobem dotze homes al capdavant.

L'excepció: Educació i Lletres

Les úniques facultats amb degana són les de Ciències de l'Educació, Filosofia i Lletres i

*Equip de govern del Rectorat
(d'esquerra a dreta)
Maria José Recoder,
vicirectora de Relacions
Institucionals/
Isabel Pont, secretària general/
Montserrat Farrell, vicirectora
d'Estudis de Grau/
Ana Ripoll, rectora/
Mercedes Unzeta, vicirectora
de Relacions Internacionals/
Magda Solà,
vicirectora d'Economia.*

l'Escola d'Estudis Empresarials de Sabadell. Tradicionalment, els primers són dos centres docents on homes i dones s'han anat alternant en els càrrecs de gestió. La degana d'Educació, Rosa Maria Pujol, atribueix aquesta igualtat a l'àrea de coneixement que els ocupa i que ha permès que, fins aleshores, hi hagi hagut tres degans i tres deganes.

Tot i això, dones i homes tenen percepcions diferents en molts aspectes, com és ara en la percepció de la vida professional. Rosa Maria Pujol mai abans havia imaginat tenir aquest càrrec, perquè mai havia estat un objectiu per a ella: "Les ambicions de la dona i de l'home són diferents, jo mai he tingut temps per pensar una estratègia a llarg termini, per tant, no he seguit mai a la vida l'estratègia típica de tiraxines que utilitzen els homes". De fet, la determinació de presentar-se com a candidata al deganat, va ser una decisió precipitada: "Una persona fent broma va dir-me per què no em presentava i en 24 hores vaig decidir que el per què no era un per què sí, i m'hi vaig presentar". Fa pocs mesos que és

degana, però abans, havia estat secretària de cap de departament i directora de departament. Oportunitats que, com l'anterior, li van venir per sorpresa. Per experiència pròpia creu que a la seva àrea no hi ha masclisme, però veu evident que hi ha més homes que dones a la resta del campus universitari. Diu que és un problema de probabilitat: "Si es presenten a càrrecs de responsabilitat més homes que dones, és normal que sigui més fàcil que surti escollit un home".

Qüestió de prioritats

Però per què es presenten més homes que dones? Segons la directora de l'Observatori per la Igualtat de la UAB, Maria Jesús Izquierdo, les dones sovint no es presenten perquè tenen la convicció que els hi serà més difícil sortir elegides: "Són uns tipus de càrrecs que no et presentes a perdre, perquè si has d'anar a patir per aconseguir una cosa que no et volen donar t'ho penses dues vegades". I és que, malgrat que els equips de gestió estan equili-

Pàgina web de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB.

■
“Les ambicions professionals de la dona i de l’home són diferents”

■
“Si es presenten més homes que dones, és normal que surti escollit un home”

■
“No tothom té l’interés, ni les ganes, ni l’empenta, ni el valor necessaris”

■
“Si has d’anar a patir per una cosa que no et volen donar, t’ho penses”

brats en qüestions de paritat, les direccions són clarament terreny dels homes, apunta Izquierdo. De fet, de les 54 direccions de departament, només deu són ocupades per dones.

En aquest sentit, una d’aquestes caps, la directora del Departament de Psicobiologia de la Facultat de Psicologia, Isabel Portell, apunta que el fet que el 82% de caps de departament siguin homes “ve marcat pel lideratge que aquests han exercit al llarg de la història”, però també perquè les

dones tenen altres prioritats com la vida personal i familiar. Això ha fet que en el seu cas tampoc es plantegés com a objectiu arribar a gestionar el Departament. Senzillament s’hi va trobar. I això és el que els passa a la majoria de dones que manen. Un altre cas és el de la cap de Departament de Filologia Anglesa i Germanística, Mireia Llinàs, a qui la direcció tampoc va ser mai motiu de les seves fixacions.

És més, va començar com a coordinadora de titulació l’any

1993 i dos anys més tard, vicedegana de professorat i estudiants, perquè considera que la gestió és quelcom que ha de fer tothom, tant homes com dones, encara que no sigui cap prioritat. De fet, ella prefereix la investigació, sobretot perquè confessa com és de difícil compaginar la gestió amb la docència i la vida familiar: “Vaig deixar el meu primer càrrec com a coordinadora de titulació quan vaig tenir el meu primer fill perquè no podia combinar-m’ho tot

amb la maternitat". En canvi, "la recerca m'ha permès compaginar la meua faceta com a mare i com a professional", assegura. Una dificultat afegida, la de la vida personal, que fa que moltes dones optin per esquivar càrrecs de responsabilitat: "És qüestió de prioritats", assenyala.

Tecnologia sexista

En l'àmbit de les tecnologies és on les desigualtats entre homes i dones es fan més evidents. Del total del personal acadèmic d'aquesta àrea, només el 22% està format per dones. I això no és tot. En el cas de l'alumnat, malgrat que les dones són majoria a la UAB amb gairebé 19.000

dones al curs 2005-06 i gairebé 12.000 homes, en l'àrea de les tecnologies la representació femenina és mínima. Les alumnes d'aquest tipus de llicenciatures no arriben al 15%.

El problema de fons ve de lluny. Maria Jesús Izquierdo atribueix aquesta desigualtat a que tradicionalment s'ha relacionat la figura del científic amb la d'un home, una visió que s'ha anat mantenint en el temps i que actua com un efecte mirall. Si públicament els homes ocupen la imatge d'un científic, és normal que per semblança els nous aspirants a científics —els estudiants— siguin també homes i que, posteriorment, tant els

(D'esquerra a dreta) Maria Jesús Izquierdo, directora de l'Observatori per a la Igualtat/ Rosa Maria Raich, catedràtica del departament de Psicologia Clínica i de la Salut.

professors com els que ocupin càrrecs de gestió en l'àmbit tecnològic siguin també homes. Una premissa que es compleix amb els caps de departament, on només hi ha una directora d'entre les quinze direccions de l'àrea tecnològica.

Les càtedres no són una excepció en la proverbial masculinització dels estaments acadèmics. El Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) demostra que un currículum d'una dona és tres vegades més difícil de aconseguir que el d'un home. Així doncs, mentre que a un home li costa tres o quatre anys de mitjana arribar a la càtedra, a una dona li costa

■
“No es diu però és evident: la càtedra està consensuada prèviament”

■
“Quan un sexe és majoritari, pren com a normal el que el caracteritza”

■
“Les oposicions a càtedra no es passen sense gent al tribunal que et defensi”

de set a vuit anys. A l'Autònoma, només hi ha un 21,5% de catedràtiques universitàries, segons els últims estudis de l'Observatori per la Igualtat de la UAB, corresponents al desembre de 2007. Però quin és el motiu? La seva directora ho veu clar: “Les dones no es presenten i, per tant, no guanyen, perquè no és veritat que la càtedra sigui un concurs. No es diu explícitament però és evident, la càtedra està consensuada prèviament”. I normalment aquest consens afavoreix els homes, segons Izquierdo, qui parla d'uns tribunals masculinitzats que tendeixen a escollir homes pel fet que s'hi veuen reflectits: “Quan un sexe és majoritari,

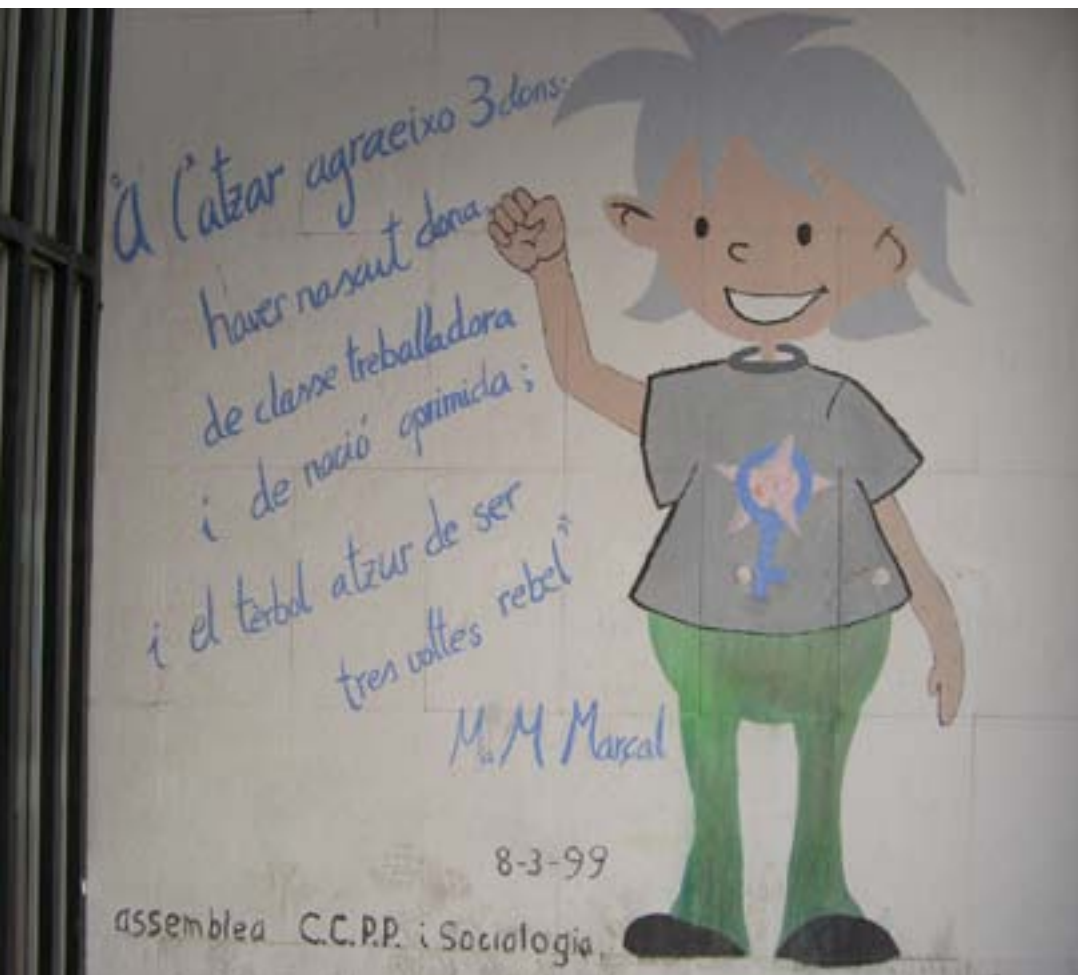
Maria José Recoder, vicerectora de Relacions Institucionals.

pren com a normal el que el caracteritza”.

Rosa Maria Raich, catedràtica de Psicologia també n'està convençuda. Es va presentar a la càtedra per primera vegada l'any 1995 i va haver de tornar-hi fins a dues vegades més per aconseguir-la. Curiosament, Raich explica que en tots els casos van ser homes qui li van passar per davant, malgrat que considerava que el seu currículum era millor. I és que, està segura que “per passar unes oposicions a càtedra el que necessites és tenir gent al tribunal que et defensi, independentment dels teus mèrits”. La solució, segons Raich, passaria per adoptar la

metodologia d'altres països europeus com Anglaterra, on existeix una discriminació positiva que afavoreix les dones partint de la base que es troben en situació de desigualtat: “Quan tens nens petits i t'has de llevar a la nit per cuidar-los mentre estàs escrivint un article, no tens la mateixa capacitat de concentració que un home, que considera que això és feina de la seva dona”. Les dones “no solament han de ser unes professores estupendes, sinó que a més a més, han de ser mares fantàstiques i àvies excel·lents”, afirma.

La situació de desavantatge davant l'accés a una càtedra, es veu agreujada si, a més, el currículum que presenten està vincu-

MARCELO VIDAL

■
**“A Espanya
 si et presentes
 amb un
 currículum
 de gènere,
 malament rai”**

■
**Ana Ripoll ha
 aconseguit
 trencar amb 40
 anys de mandats
 masculinitzats**

DADES DE L'OBSERVATORI PER A LA IGUALTAT DE LA UAB (2007-2008)

OBSERVATORI.IGUALTAT@UAB.CAT

Caps de departament*

Sexe	Nombre	Percentatge
Homes	44	82%
Dones	10	18%

Càtedres*

Sexe	Nombre	Percentatge
Homes	284	78,5%
Dones	78	21,5%

Deganat*

Sexe	Nombre	Percentatge
Homes	12	80%
Dones	3	20%

Alumnes*

H

D

PDI*

H

D

lat directament amb qüestions de gènere. Teresa Freixes, catedràtica de Dret Constitucional a la UAB, s'hi ha trobat com a aspirant a la càtedra i com a membre d'un tribunal: “A Espanya, si et presentes amb un currículum de gènere, malament rai”. Quan va obtenir la càtedra l'any 1993, va “passar de puntetes” sobre les seves recerques de gènere per

evitar tenir problemes. Teresa Freixes lamenta que la igualtat com a objecte científic encara estigui en discussió, i les instàncies de decisió, masculinitzades. En tota la història de la UAB, cap dona havia arribat a dirigir el rectorat. El nom d'Ana Ripoll trenca amb la tradició de 40 anys de mandats masculinitzats i obre una escletxa que afavoreix que les

dones aspirin a alts càrrecs. Ripoll es converteix en la quarta rectora de universitat pública de l'Estat espanyol, sumant-se a les de la Universitat de Girona, de les Illes Balears i de Màlaga. Ens trobem davant d'un rectorat que ja fa anys que és paritari. Actualment hi ha sis vicerectors i cinc vicerectores. La vicerectora de Relacions Institucionals, Maria José Recoder, assegura així que la Universitat no discrimina i que realment hi ha moltes dones preparades per assumir la rectoria, però “no tothom té l'interès, ni les ganes, ni l'empenta, ni el valor”. Factors que s'afegeixen al fet que els càrrecs de gestió són molt absorbents i no permeten, en molts casos, compaginar la vida personal i familiar amb la professional ■

**Mireia Arnau
 Aida Clemente
 Isabel Gómez
 Carla González**

FontdelCat: la intercomprensió com a eina de treball

Fa unes setmanes es va presentar a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres el programa **FontdelCat**, una aplicació en línia per a l'accés al català adreçada a estudiants universitaris de mobilitat que coneixin, com a mínim, una llengua romànica.

Aquest programa multimèdia s'inscriu plenament en la línia de treball sobre la intercomprensió entre llengües de la mateixa família per a facilitar l'aprenentatge de noves llengües; en aquest cas es mobilitat puguin utilitzar els llà, francès, italià, portuguès a la llengua catalana. Ha Ciències de l'Educació (ICE) i Llengües de la UAB, junta-de Filologia.

Un tret diferenciador del en situacions pròpies de la formals, amb intervencions acadèmiques de professorat de les universitats de parla catalana, com informals, amb situacions de comunicació entre estudiants.

FontdelCat és que es basa Universitat, tant en contextos

En l'acte de presentació, van participar la Dra. Laura Santamaria, cap del Gabinet de Coordinació del Comissionat per a Universitats i Recerca; la Dra. Mavi Dolz, cap de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull; el Dr. Manuel Tost, director del projecte **FontdelCat**, i l'Anna Serra, professora de la Secció de Català del Servei de Llengües de la UAB. L'acte va ser presidit pel Dr. Joan Carbonell, vicerector d'Estudiants i de Cultura, en representació del rector.

Podeu consultar més informacions al web del Servei de Llengües

<http://www.uab.cat/uab-idiomes/>

■ **Jordi Porta**
Síndic de Greuges

Qüestions de gènere

En un curs en el qual s'ha anomenat rectora a la Dra. Anna Ripoll, per primera vegada una dona, a la Universitat Autònoma de Barcelona, sembla pertinent preguntar-se quin és el grau d'equilibri que hi ha per raó de gènere en el personal docent i en el d'administració. La veritat és que no dispo de dades sobre el conjunt de la Universitat. Pel que fa al personal docent sembla que perdura la tendència, cada vegada menys accentuada, de que depèn de l'especialitat. Per posar intuïtivament dos exemples, els homes probablement predominen en les enginyeries tècniques i les dones en les especialitats de psicologia. Però, ja dic, sobre això caldria observar amb rigor quina és la situació i, sobretot, com va evolucionant en el curs del anys. Pel que fa al personal administratiu i de serveis, depèn. En aquest cas caldria preguntar-se, independentment del percentatge d'uns i altres, si els nivells de responsabilitat estan equilibrats. Dit d'una altra manera, si predomina el fet que els homes tenen els càrrecs més rellevants i les dones els de menys qualificació. En això, també per intuïció, es pot dir, per exemple, que en els càrrecs de secretaria i -per posar un cas extrem- en el personal de neteja, hi ha quasi exclusivament dones. En canvi, per la meua experiència

a normalitat social vindrà el dia que ens oblidem del gènere de la persona i només tinguem en compte la seva idoneïtat

com a Síndic de Greuges haig de dir que les persones amb les que més haig de relacionar-me per raó de les meves funcions, és a dir, el Gabinet Jurídic, l'Àrea d'Afers Acadèmics, el Consell Social, o el Rectorat, estan dirigits o presidits per dones: Isabel Garcia, Montserrat Masoliver, Rosa Cullé i Anna Ripoll, respectivament.

A partir de consideracions de caràcter més general, crec que es pot dir que la presència equilibrada per raó de gènere en la vida social s'ha anat aconseguint. És evident que les responsabilitats socials fora de la família han de tenir en compte

les responsabilitats intrínseques de cada gènere. Em refereixo, per exemple, a la maternitat, i en aquest sentit ja s'han anat prenent mesures per tal de fer compatibles les dues funcions socials. Però encara s'ha d'avançar en aquest sentit. Malgrat tot, i com a opinió personal, haig de dir que no sóc partidari de mantenir indefinidament la qüestió de les anomenades quotes en els càrrecs públics. Probablement han estat mesures necessàries en un primer moment, però crec que la normalitat social vindrà el dia que ens oblidem del gènere de la persona que aspira a un càrrec i només tinguem en compte la seva idoneïtat i la seva competència.

■
Joana Gallego Ayala
 Professora del Departament de Periodisme

Del dret **legítim** a l'actitud

Si ens preguntem qui mana a la UAB, és evident que des de fa un parell de mesos el rectorat de la UAB està encapçalat per una dona. I que aquestes representen el 42,8% dels membres de l'equip de Govern, un percentatge força equilibrat respecte a la presència masculina. Cosa que per cert no passa encara en la resta dels nivells directius de la nostra universitat. Entre els deganats o direcció de departaments les dones són el 26,7%, i en la recerca només el 38% són les investigadores principals. La UAB està, pel contrari, molt feminitzada tant entre el personal funcionari i laboral d'administració i serveis com entre l'alumnat, sobrepasant en ambdós cassos el 60%.

Que una dona sigui avui dia una rectora, una ministra, una directiva de qualsevol empresa o institució ja no ens hauria de sorprendre, ni hauria de continuar sent considerat un fet excepcional. Això de les pioneres tenia sentit en el segle XIX i potser en la primera meitat del segle XX, però resulta ja una mica anacrònic a aquestes alçades del Segle XXI. Les dones estan a tot arreu i ocupant les posicions que poden, que volen o a les quals pel dret legítim que tenen estan en disposició d'ocupar. I en aquest sentit ens hem de congratular.

ue una dona sigui avui dia una rectora, una ministra, una directiva de qualsevol empresa o institució ja no ens hauria de sorprendre

Un cop s'està en vies de esmenar la tremenda injustícia que ha representat –i que encara representa en molts aspectes la discriminació de les dones– crec que ara allò autènticament important és la qualitat del manar. Ja no es tracta tant de qui sinó de com. Els objectius crec que ara han de ser aconseguir un exercici del manar democràtic, efectiu. Que manar no sigui

només aconseguir la cadira i posar una barrera entre els que manen i els que obeeixen. Hem de aconseguir un exercici del poder transparent, raonable, just, guiat per la voluntat de servei a la comunitat que t'ha elegit.

A vegades els que són triats per a

manar obliden que han estat elegits i es comporten com si haguessin arribat allà dalt mitjançant la voluntat divina.

Si la lluita de les dones ha estat durant molt de temps dirigida a aconseguir tenir la presència pública que els corresponia, ara que estem en vies si més no de poder ocupar aquells llocs als quals cada dona vulgui o pugui accedir, ara que podem compartir amb els homes l'exercici del poder –en el nivell que sigui– l'objectiu hauria de ser transformar l'estil de manar. Que el poder no sigui una ocasió per acumular influència, béns o prebendes sinó una oportunitat per defensar els interessos col·lectius, millorar la vida de les persones i enfortir l'entesa i el diàleg entre tota la comunitat.

■ Setmana de la dona al SAF

Amb motiu de la celebració del dia de la dona el Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB va organitzar la segona edició de la Setmana de la Dona, del 2 al 8 de març. L'objectiu principal d'aquesta acció era continuar promovent la pràctica d'activitat física entre el col·lectiu femení, i per això durant tota la setmana es van realitzar diferents activitats i conferències. A més, durant aquesta setmana, totes les dones van poder accedir de franc a les instal·lacions del SAF.

■ Curs de participació

Del 9 al 13 de març es va celebrar a l'Edifici d'Estudiants (ETC) el curs de participació dels estudiants en processos de millora de la qualitat. L'objectiu general era proporcionar a l'alumnat coneixements, eines i habilitats que facilitin la seva participació en processos de millora de la qualitat universitària. Aquest any es volia incidir en la capacitat per a la participació en les instàncies de seguiment de la qualitat de les titulacions.

■ Homenatge a Kapuscinski

El Servei de Publicacions de la UAB va presentar el passat 4 de març *Viajes con Ryszard Kapuscinski*, un llibre escrit per un conjunt de traductors i amics del periodista en homenatge al polonès, mort el 23 de gener de 2007. La presentació va córrer a càrrec del periodista i escriptor Bru Rovira, i hi van intervenir Agata Orzeszek, coordinadora de l'edició, i Marek Pernal, Cònsol General de la República de Polònia a Barcelona.

Congrés d'Organització d'Institucions Educatives

X CIOIE

CONGRESO INTERUNIVERSITARIO DE ORGANIZACIÓN DE INSTITUCIONES EDUCATIVAS

Organizaciones Educativas al Servicio de la Sociedad Organizaciones Educativas al Servicio de la Sociedad

Organizaciones Educativas al Servicio de la Sociedad Organizaciones Educativas al Servicio de la Sociedad

CONFERENCIANTES

Robert Ansoff (Indiana University)
 Mark Ainscow (Univ. Manchester)
 Monica Barber (Univ. Ginebra)
 Beatriz Pons (OCDE)
 Rosalva Ramírez (Secretaría de Educación Pública de México)
 Duncan Waite (Univ. Estatal, Texas)

MÁS INFORMACIÓN

Departament de Pedagogia Aplicada
 Universitat Autònoma de Barcelona

Teléfono: (+34) 93 5814836
 Fax: (+34) 93 5813052
 E-mail: info@cioie.com
 Web: www.cioie.com

La Universitat Autònoma de Barcelona ha estat una de les organitzadores del Congrés Interuniversitari d'Organització d'Institucions Educatives (CIOIE) que ha celebrat enguany la seva dècima edició a Barcelona. Aquest congrés, que es realitza cada dos anys, reuneix al col·lectiu docent i investigador de les universitats espanyoles vinculat amb aquest àmbit de coneixement i també a professionals de la direcció, gestió i supervisió d'institucions i serveis educatius.

En aquesta edició s'ha volgut aprofundir en l'estudi del paper de les organitzacions educatives en relació amb la societat de la que formen part i a la que haurien de rendir un servei. Altres objectius eren fomentar l'intercanvi d'experiències sobre direcció, organització i gestió dels sistemes i institucions de formació i impulsar la presentació i promoció de noves línies de treball relacionades amb l'organització i desenvolupament de les institucions de formació.

El CIOIE ha tornat a Barcelona on fa 20 anys es va celebrar la seva primera edició. Durant aquest temps el congrés ha passat per diferents ciutats espanyoles com Sevilla, Santiago de Compostel·la, Madrid o Granada ■

■ V Premi Literari de Muntanya

El CAU (Club Alpí Universitari) torna a convocar el 'Premi Literari de Muntanya Natura i Viatges' que ja va per la seva cinquena edició. Es premiaran les tres millors obres, de qualsevol gènere literari, que tractin temes relacionats amb el muntanyisme, els viatges o la natura. Els premis es donaran el dia de Sant Jordi i consistiran en 1000 euros per a la millor obra, 750 per al segon premi i 500 per al tercer ■

SHEILA JUAN

Exposició: 'Des de l'envàs'

A la sala d'exposicions de la UAB s'ha celebrat durant el mes de febrer una mostra de peces amb valor escultòric tot envasant objectes simbòlics d'emocions, pensaments, idees, sensacions, records, músiques, llibres, artistes... capturant així la seva essència i identitat dins la transparència d'un envàs.

"Des de l'envàs" forma part d'un projecte interuniversitari i interdisciplinari amb estudiants i professorat de diverses facultats (Ciències de la Educació de la UAB, Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, de la Ramon Llull) i escoles com la d'Art i Disseny de la Massana, (UAB) ■

Conferència de Walad Musa

El passat 25 de febrer Walad Musa, delegat del Frente Polisario a Catalunya, va fer una xerrada a la facultat de comunicació sobre el Sàhara Occidental: un conflicte oblidat. Walad va fer un breu repàs per la història sahrauí i va profunditzar en la forma de vida dels refugiats.

Després de més de trenta anys, el conflicte del Sàhara Occidental continua vigent encara que ha deixat de ser actualitat; el poble sahrauí segueix dividit entre la zona ocupada pel Marroc, les zones alliberades i els campaments de refugiats a Algèria. El ponent va explicar també quina és la relació que té el seu país amb el govern espanyol i va agrair l'ajuda humanitària que no deixa d'arribar des de Catalunya ■

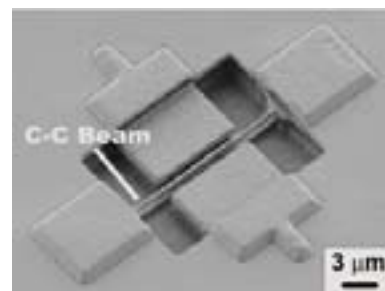

Arts escèniques al Campus

El passat 25 de febrer es va inaugurar l'Artefacte 09 amb l'actuació del cantant Miqui Puig. L'Artefacte es el programa d'arts escèniques que organitza Cultura en Viu Edifici d'Estudiants. Fins el mes d'abril podrem gaudir d'actuacions musicals com la del grup Verdcel, actuacions de dansa amb artistes com Laura Vilar i diferents obres de teatre com *Les perles als porcs* de l'Associació Verins Escènics ■

Europa en cartells

El Palau Robert exhibeix del 3 al 29 de març la exposició *Europa en cartells. Les campanyes electorals al Parlament Europeu*, que recull cartells de totes les campanyes electorals al Parlament Europeu que s'han fet al nostre país des de 1987 fins a 2004. La entrada, que és lliure, permetre contemplar una gran varietat de cartells originals que recullen el procés de construcció europea.

Nova nanobàscula

Un equip d'investigadors del Departament d'Enginyeria Electrònica de la UAB, en col·laboració amb un laboratori suís, ha creat una bàscula capaç de detectar quantitats ínfimes de matèria. La bàscula, una palanca nanoscòpica, està dissenyada per fabricar nous microcircuitos electrònics i permet detectar fluxos de tan sols 10 picòmetres per segon. A més, també facilitarà la construcció de circuits electrònics integrats encara més petits que els actuals.

El Club Universitari, un espai de trobada

La Torre Vila-Puig, nova seu de l'Associació d'Amics, acull les instal·lacions del Club Universitari de la UAB, un nou projecte de la Universitat creat amb l'objectiu de facilitar un espai de trobada als membres de la comunitat universitària.

La torre disposa d'espais exteriors i interiors per a realitzar-hi reunions, seminaris o activitats diverses (sala A, sala B i Seminari), així com una sala amb televisió i premsa diversa. L'espai exterior té una capacitat màxima de 150 persones.

L'horari d'obertura de la torre serà de 9 a 14 hores i de 15 a 19 hores, llevat del mes d'agost, Nadal i Setmana Santa. El lloguer de les sales i del seminari pot fer-

se per un dia sencer o mig dia. Les condicions de lloguer dels espais exteriors i, excepcionalment, dels dies festius s'acordaran en cada cas.

S'ofereix també un servei de cafeteria i refrescos. Amb la reserva es pot sol·licitar servei de càtering, esmorzars o cafès, que es facturaran segons l'opció escollida i les tarifes vigents.

Podran fer ús de les instal·lacions de la Torre Vila-Puig els socis de l'Associació d'Amics de la UAB, tot el personal acadèmic i el personal d'administració i serveis de la UAB, el personal de les fundacions de la UAB i el de les entitats de l'Esfera de la UAB, en les condicions generals que s'estableixin i prèvia reserva. Les persones alienes a aquests

col·lectius podran accedir-hi acompanyades d'un membre vinculat que formi part d'algun dels col·lectius esmentats.

La utilització de les instal·lacions de la Torre Vila-Puig també és oberta a entitats externes a la UAB, amb unes condicions especials.

Les reserves s'adreçaran a l'Associació d'Amics i es faran per escrit, amb un mínim de 48 hores, abans de l'inici de l'activitat •

Sala A:

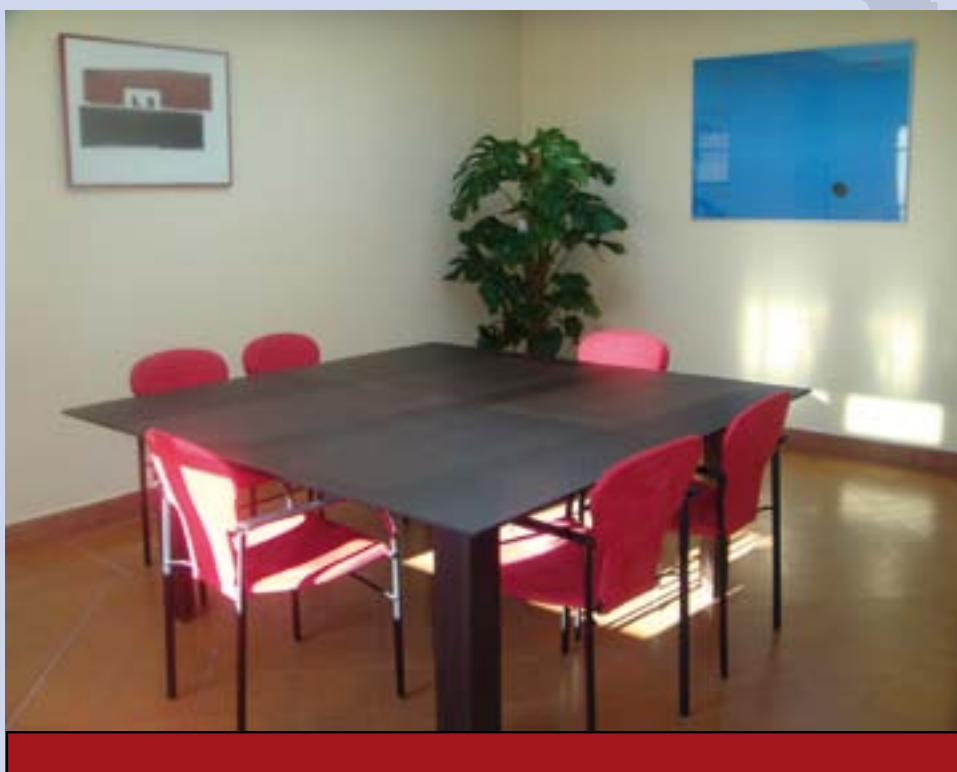
- Capacitat màxima de 30 persones
- Taula gran o possibilitat de 4 taules separades
- Canó de projecció i ordinador portàtil
- Pantalla de projecció
- Pissarra de paper
- Connexió wi-fi

Sala B:

- Capacitat màxima de 30 persones
- Taules modulars en forma d'O, U o individuals
- Canó de projecció i ordinador portàtil
- Pantalla de projecció
- Pissarra de paper
- Connexió wi-fi

Per a més informació, us podeu posar en contacte amb l'Associació per telèfon (93 581 14 90), correu electrònic (amics@uab.es) o podeu consultar la nostra pàgina web (www.amicsuab.es).

Seminari:

- Capacitat màxima de 12 persones
- Taula gran
- Connexió wi-fi

ANTOLÍN AVEZUELA

Puja al 'Tàndem lingüístic'!

Enguany la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) aplega més de 2.000 estudiants d'intercanvi que escullen la nostra Universitat com a destí. L'Autònoma esdevé un immens punt de trobada multicultural i el 'Programa d'Acollida' a Estudiants Internacionals facilita la integració dels nouvinguts (estrangers o no) proposant activitats culturals i lúdiques. Com el 'Tàndem lingüístic', un intercanvi d'idiomes voluntari per practicar llengües d'arreu del món. Una bona manera d'expressar les possibilitats que la nouvinguda comunitat universitària ens ofereix.

Amb el *Tàndem lingüístic* cal plantejar-se amb quina llengua es vol aprendre i quina es pot oferir; l'intercanvi és voluntari, enriquidor i integrador, i es pot realitzar a qualsevol hora, lloc i entre amics.

La iniciativa es realitza des de fa tres anys informalment a la Facultat de Traducció i d'Interpretació i, l'any passat, el Servei d'Idiomes Moderns (SIM) es va posar en contacte amb el *Programa d'Acollida* per expandir la idea a tot el campus; finalment, es va engegar al setembre. Va tenir molt bona acceptació, ja que com explica Lluís Mangot, tècnic del programa, "en dues setmanes es van inscriure 200 persones", i ara ja s'ha establert

"260 parelles". Tal i com afirma Ana València, també tècnica, el principal inconvenient amb què es troben és l'alta demanda d'estudiants autòctons que volen una parella per millorar el seu anglès, provocant un buit en d'altres llengües. O, per contra, tota la gent que arriba d'Amèrica del Sud, vol aprendre català i ofereixen castellà, però aquí ja es parla: "Tenim desequilibri en aquest àmbit i els estem demanant que ofereixin altres idiomes com l'anglès ja que alguns d'ells el parlen a la perfecció", afirma.

Al 'Tàndem' pedalegen dos
L'objectiu d'aquests intercanvis és practicar llengües (catalana,

LLUÍS MANSOT

ANTOLÍN AVEZUELA

‘Tàndem Academy’

El Tàndem Academy és un karaoke multilingüístic on es pot cantar diferents idiomes per tal d'establir una millor relació entre els participants dels tàndems i estudiants en general. La primera sessió es va celebrar el 26 de novembre a l'Edifici d'Estudiants (ETC) on hi van participar estudiants d'arreu del món. Entre aquests, Clara Schürle, una estudiant d'Stuttgart de Filologia Hispànica, va valorar l'activitat: “És bastant útil cantar en una llengua que no és la teva perquè realment aprens molt vocabulari i reforces aquell que ja sabies”.

castellana i estrangeres) amb parlants nadius a través de converses informals. Són els participants mateixos qui decideixen en quines condicions es realitzen les converses (freqüència de les trobades, estona que es parlarà cada llengua...).

La Berta Terés, estudiant de primer de Publicitat i Relacions Públiques, i la Heine Ikäheimo, estudiant d'*Erasmus*, finesa de segon any d'Història de la Música, són un exemple d'eficàcia del programa i de la seva voluntat integradora. Cada divendres, des de fa dos mesos, queden a la plaça Cívica a les tres i ja tenen una dinàmica eficaç de treball: “Les primeres setmanes desti- nàvem íntegrament els 90 minuts

Pàgina anterior. Estudiants en un moment del 'Tàndem Academy'. En aquesta pàgina instantània de la sortida del 'Programa d'Acollida' a Girona; la Berta i la Heine en plena sessió del 'Tàndem' a la plaça Cívica.

a una o altra llengua, fins que vam decidir dividir l'estona en dues tandes de 45 minuts i parlar ambdues”, explica la Berta. La Heine estarà durant tot l'any com a estudiant d'intercanvi, va decidir donar el pas a inscriure's al Tàndem per dues raons: “Conèixer estudiants autòctons i poder aprendre català”. Malgrat que ja fa classes al SIM troba que el programa és una “bona eina de reforç per concentrar-se en la pronúncia i comprensió”. El mateix declara la Berta, ella aporta el català i rep un acurat i perfecte anglès de la seva companya: “La base, la gramàtica anglesa la vaig estudiar a l'institut, en canvi –afegeix–, em mancava treballar l'oral, i amb el Tàndem ho estic aconseguint”.

Sopa de llengües

La Verònica Lozano, estudiant d'últim any de Pedagogia, ha marxat aquest semestre a Leuven (Bèlgica) d'*Erasmus*, per aquest motiu va decidir contactar amb el Tàndem i intentar trobar un company lingüístic que dominés el flamenc. “Tot i que les classes durant la meua estada a Leuven s'impartiran en anglès, l'idioma de la zona és el flamenc i crec que és una bona idea tenir unes nocions bàsiques per comunicar-me amb la societat”, declara la Verònica.

Encara que l'anglès és la llengua més demanada, el programa està obert a totes les propostes i l'equip fa tot el possible perquè cada necessitat sigui coberta. A més, com que hi ha un alt percentatge d'estudiants orientals, les peticions de xinès, japonès i coreà troben parella lingüística. Fins i tot a l'equip els hi va arribar peticions d'àrab egipci, danès i suec. El Tàndem lingüístic ja pedaleja per la nostra Universitat a tota velocitat, creant vincles d'amistat i ajuda altruista entre la comunitat universitària ■

Zina Marina Ghribi
Francesc Peris

BERTA FRANÇAS

La febre del Facebook arriba al campus

A qualsevol racó de les facultats del campus de la Universitat Autònoma és fàcil trobar-hi estudiants acompanyats d'un portàtil. A la pantalla, a part dels treballs de les diferents assignatures, s'ha convertit en habitual veure-hi una pàgina web que uneix a milions de persones de tot el món: Facebook, una de les xarxes socials més grans que hi ha a Internet. Sense anar més lluny, la nostra Universitat també s'hi veu representada amb diferents grups i segurament molts dels que esteu llegint aquest article també en formeu part.

Antics estudiants, membres de diferents facultats, estudiants habituals del bar, residents de la Vila, crítics amb determinats serveis de l'Autònoma i un llarg etcètera són els grups que podem trobar fent una cerca introduint les sigles UAB a Facebook. L'èxit mundial que ha tingut aquest fenomen fa que qui més qui menys busqui un grup relacionat amb la seva vida universitària. I si no el troba, el crea amb la seguretat que el boca-orella s'encarregarà de captar més membres. Així ha succeït amb grups com *Veterinaris UAB*, *Comunicadors Audiovisuals*, *Bar de Lletres*, *Antics Residents de la Vila*, *Odio Gestió Acadèmica*, *Apuesto que encuentro mucha gente que odia la Océ de*

la UAB o *Frases Cèlebres dels professors de Geologia*, entre molts d'altres.

Els creadors dels diferents grups existents a la UAB coincideixen a l'hora d'explicar els motius que els han portat a obrir aquests espais dins la xarxa i tots asseguren haver-se sorprès davant la reacció obtinguda: "La veritat és que m'esperava una resposta més a nivell de la meva promoció, però s'hi ha acabat afegint gent que va a la Facultat, exalumnes i fins i tot professors", explica el creador del grup *Veterinaris UAB*, Miquel Ortega. Un altre exemple de la reacció sorprenent l'explica el creador del grup del *Bar de Lletres*, Xabier Mauri: "Esperava que entrés gent que conec de la Facultat però no

GEMMA SÀNCHEZ

L'evolució d'un fenomen que no té límits

Facebook va néixer l'any 2004 de la mà de Mark Zuckerberg, qui va crear un espai per agrupar els alumnes de Harvard. A poc a poc s'hi van anar afegint més aplicacions fins a estendre's a nivell mundial. Avui en dia, compta amb més de 120 milions d'usuaris a tot el món. Malgrat l'èxit, aquest fenomen ha tornat a obrir el debat sobre quins han de ser els límits de la privacitat a Internet, i posa sobre la taula fins a quin punt la gent s'afegeix a aquests espais per ser més populars.

que ho fessin amics dels amics ni antics alumnes nostàlgics”.

Més que distracció

Entre les diferents utilitats que ofereixen els grups de la nostra Universitat, hi ha la possibilitat de penjar fotografies, obrir temes de debat, compartir vídeos, convidar a esdeveniments i deixar-hi missatges escrits. Els creadors veuen molt positiu poder disposar d'una eina com aquesta perquè permet “trobar companys de classe al cap d'un temps i compartir oportunitats professionals” explica el creador de *Politòlegs i Politòlogues de la UAB*, Joan Manuel Lanfranco, i afegeix: “Fer una xarxa sempre dona resultats positius”. Altres han creat el grup amb una vo-

A la pàgina anterior, dues estudiants de Ciències utilitzant Facebook. A dalt, la pàgina d'inici, el grup UAB i alumnes navegant pel seu Facebook.

luntat més lúdica, com entretenir una mica a la gent entre classe i classe, mentre estudien o mentre fan treballs.

A més, hi ha grups que no descarten la idea de fer trobades fora de la xarxa. Aquest és el cas de la creadora del grup *Antics Residents de la Vila*, Glòria Rodríguez, que explica que organitzar alguna trobada és una idea que té des del principi que va crear el grup.

Malgrat la il·lusió dels creadors a l'hora de formar els diversos grups, molts lamenten no poder dedicar el temps que els agrada a fer un seguiment de l'espai: “M'agradaria poder tenir més temps i destinar-lo a ocupar-me'n i aconseguir que tingués més activitat”, afirma la fundadora del grup de *Periodistes UAB*, Laia Aguayo. Amb tot, hi ha qui prefereix deixar l'expansió del grup a mans dels seus usuaris, tal i com explica la creadora dels *Antics Residents de la Vila*: “Ho miro només de tant en tant perquè penso que el grup ha d'anar seguint el seu propi procés i que tothom ha d'anar-hi dient la seva”.

Un futur incert

Un dels punts que destaquen els usuaris de Facebook a l'hora d'explicar-ne l'èxit és la facilitat per accedir-hi, trobar-hi continguts propers i utilitzar-lo de manera senzilla. Això ha portat a que altres espais que havien tingut èxit com és el cas de Fotolog, ara mateix es vegin desplaçats. Amb tot, però, Facebook encara no ha aconseguit arribar a desenvolupar un servei de missatgeria del nivell de Messenger ni tampoc ha substituït encara avui l'ús del correu electrònic convencional. El futur de Facebook és encara incert en un món on les noves tecnologies avancen a un ritme frenètic, però de moment estem davant d'un boom en expansió ■

**Berta Francàs
Gemma Sánchez**

Vicenç Fisas

Titular de la Càtedra UNESCO
de Drets Humans i Pau de la UAB
i membre del Comitè Català de l'ACNUR

MARIA PAZ DIMAN

“La pau consisteix a fer un món més **digne**”

Vicenç Fisas és titular de la Càtedra Unesco sobre Pau i Drets Humans, director de l'Escola de Cultura de Pau de l'Autònoma i responsable del programa *Processos de Pau*. L'Escola de Cultura de Pau es va crear l'any 1999 amb el propòsit de treballar per la cultura de pau, els drets humans, l'anàlisi de conflictes i dels processos de pau, l'educació per la pau, el desarmament i la prevenció dels conflictes armats.

Com sorgeix l'Escola de Cultura de Pau?

L'Escola és una iniciativa que va sorgir dels mateixos estudiants en el primer any que vaig arribar a l'Autònoma per impartir l'assignatura Cultura de Pau i Gestió de Conflictes. La matèria va tenir molta acceptació fins a crear un club de la Càtedra Unesco sobre Pau i Drets Humans. Això em va portar a dissenyar un centre que sobrepassés la Càtedra Unesco i crear un lloc on convergís la docència, la recerca i el treball de camp. Vaig enviar una proposta a la Generalitat i de seguida va ser acceptada.

Quin és el treball que realitza l'Escola de Pau?

Actualment som un equip de

Vicenç Fisas en un moment de l'entrevista al seu despatx.

21 persones distribuïdes per programes que fem fonamentalment treball de recerca aplicada. En quant a la docència fem dos assignatures de lliure elecció i un postgrau que ja va per la desena edició. A més, comptem amb una línia de publicacions mensuals i anuals bastant gran.

Què és la cultura de pau?

La cultura de pau és un objectiu que aglutina moltes coses, no és només allò estàtic o material com les estàtues o monuments. Actualment, la cultura és una cosa dinàmica i viva i es va transformant a partir de les voluntats, capacitats i energia de les persones i les col·lectivitats. Nosaltres venim d'un món on predomina la cultura de la violència amb

uns mitjans de comunicació que polaritzen i promocionen l'agressivitat o la pèrdua de respecte al medi ambient. Tenim un món amb molta violència física, cultural i estructural. La cultura de pau són els esforços per canviar tot això, té una dimensió directa cap a les persones amb la intenció de transformar la nostra manera de ser, els nostres valors i les estructures que són les que produeixen més víctimes.

Moltes vegades es parla del canvi de la cultura a través de l'educació. Creu que s'ha de fomentar aquest canvi des de les escoles?

Jo crec que és una tasca que s'ha de fomentar a tots els nivells, a totes les edats, en tots moments i a tot arreu. Tant a nivell geogràfic com a tots els sectors socials. Per exemple, hi ha qui és partidari de crear una assignatura de cultura de pau a les escoles. Jo no estic tan segur que sigui bona

idea, penso que l'aprenentatge o l'ensenyament de la cultura de pau ha de ser una cosa més transversal. Després, hi ha l'educació no formal on també es poden introduir aquest tipus de valors com la cultura de pau. A més, hi ha les polítiques públiques, no es tracta d'una qüestió d'educació escolar, sinó també d'una bona política quotidiana que fomenti una cultura de pau en comptes d'una de violència.

L'ONU, com a òrgan internacional impulsor de la pau, promou la seguretat humana. Què significa aquest concepte?

Durant segles els governs han pensat que la seguretat estava relacionada amb l'acumulació d'enterraments, a un potencial militar fort. Però això ha creat cicles de respostes d'enemistats i de pors aconseguint crear més inseguretat. A partir dels anys 80, es va crear el concepte de seguretat compartida. En la me-

Primer pla del catedràtic Vicenç Fisas.

sura en què ens anem desarmant mútuament tindrem relacions de més confiança i no de temor. A partir d'aquí va sorgir el concepte de seguretat humana que vol dir que les persones i col·lectius tenim les necessitats humanes bàsiques de supervivència cobertes, assegurant-nos el futur. Aquest concepte no està lligat al de seguretat militar, sinó que està basat en les persones, en la seva capacitat d'actuació, de transformació i de protagonisme.

No és massa utòpic parlar de seguretat humana quan no es respecten els drets humans bàsics?

Si no tinguéssim pensament utòpic i no

miréssim cap a l'horitzó, no caminaríem mai i aniríem cap enrere. La pau és un concepte abstracte que es pot definir, si vols, però que mai assolirem. La pau consisteix en fer un món més digne, ens podem acostar més cap aquest concepte que tenim de pau com justícia social, per exemple, però és un treball perpetu que no s'acabarà mai.

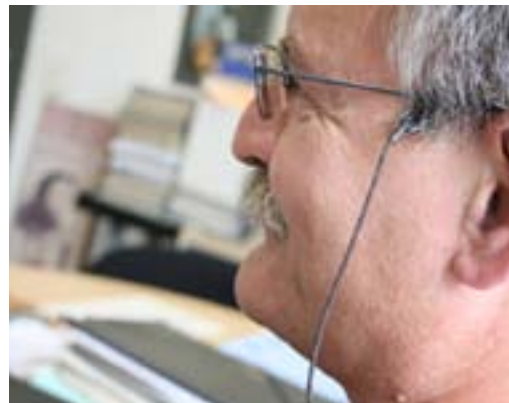
En quina mesura l'Estat es responsable de garantir aquesta pau i seguretat als ciutadans?

L'Estat te l'obligació de garantir els drets humans bàsics a la seva població, és evident que hi ha drets que són molts genèrics. Ara s'està plantejant garantir el dret humà a la pau, que per mi seria com garantir el dret a la felicitat. El tema és com ho fas; crec que és interessant defugir les abstraccions i les idees simples. Amb la mesura en què la idea de pau la pots anar vinculant amb democràcia, amb drets humans, amb desarmaments, amb

■
“Si no tinguéssim pensament utòpic i no miréssim a l’horitzó no caminaríem mai”

■
“Venim d’un món on predomina la cultura de la violència”

■
“La seguretat estava relacionada amb l’acumulació d’enterraments”

desenvolupament sostenible... La pau l’anem diferint en una pila de coses i en la mesura en què l’Estat es faci responsable de cultivar tot això i la gent pugui participar en el seu desenvolupament, estem construint un país amb més cultura de pau.

Parla de democràcia, creu que és necessari el sistema democràtic occidental per construir un país respectuós amb els seus habitants?

No, hem de tenir present que la nostra democràcia ens ha costat segles construir-la i és imperfecte. Hi ha països que es diuen democràtics i no tenen governs responsables. La democràcia que es basa en cicles electorals i amb poca participació és una democràcia falsa. Moltes vega-

des hem pressionat excessivament a països que després de la descolonització no han tingut un historial de pràctica democràtica i han estat sotmesos a dictadures. De vegades el Comitè Internacional ha forçat democràcies en països que no han tingut el temps necessari per preparar-se culturalment i ser educats de manera democràtica. És una qüestió de ritmes i matisos.

En una taula rodona va declarar que en 60 anys no hi haurien conflictes armats al món. En què basa aquesta afirmació?

Es un invent provocatiu. No serà així, sempre hi haurà conflictes, però la tendència és que disminueixin, que s’obrin més negociacions i es tanquin acords més ràpidament.

“Hem de tenir present que la nostra democràcia ens ha costat segles construir-la i és imperfecte”, diu Fisas.

Per altra banda, hi ha pocs conflictes amb actors amb molta ideologia política, més aviat es tracta de màfies o milícies que no busquen el poder polític, sinó controlar una zona amb recursos naturals. Aleshores és molt difícil tractar aquest conflicte perquè son actors que no tenen respecte pels drets humans, que violen tots els tipus de sistemes de protecció cap a les persones, realitzant una feina d’aterrorització cap a les seves comunitats. Ara, mirant en perspectiva, des de fa 20 anys van disminuint els conflictes armats encara que queda molt per fer i per aprendre.

Els conflictes armats usualment depenen dels governs i es poden solucionar a través de la nego-

■
“Les polítiques d’ocupació dels EUA el que fan és estimular els jihadistes i els màrtirs”

■
“Hi ha molt pocs conflictes amb actors amb molta ideologia política, més aviat es tracta de màfies o milícies”

‘Anuari 2008 sobre Processos de Pau’

Una de les publicacions amb més rellevància de l'Escola de Pau és el seu *Anuari sobre Processos de Pau* en el qual s'analitzen els conflictes en què es duen a terme negociacions. En l'edició del 2008 trobarem també un article especial sobre el paper de les dones en les negociacions i la dimensió de gènere en els recents acords de Pau. A més d'una anàlisi completa de tots els conflictes armats del món com els d'Afganistan o l'Iraq, i el seguiment d'alguns que ja s'han resolt com és el cas d'Irlanda del Nord o el Nepal.

ciació internacional, com es pot solucionar el terrorisme islàmic d'Al Qaeda?

És un tipus de conflicte molt especial perquè no té precedents. Es tracta d'un fenomen nou, terrorisme sempre n'hi ha hagut però el terrorisme en xarxa, difós, on no hi ha un país que sigui la base d'operacions on es pugui situar, on no hi ha una estructura clara i definida. Aquest terrorisme s'ha convertit en un espai en el qual s'aglutinen grups que no han trobat sortides. Per tant, crec que aquest tipus de terrorisme només es pot combatre de manera policial i a través del servei d'intel·ligència, però alhora creant ponts de diàleg, negociant amb aquests grups per evitar que entrin en la família d'Al Qaeda.

Segons Fisas, “mirant en perspectiva, des de fa 20 anys van disminuint els conflictes armats encara que queda molt per fer i per aprendre.”

És un tractament diferent al d'una guerrilla clàssica que domina un territori històricament. Però les polítiques d'ocupació dels EUA el que fan és estimular les jihadistes i gent del martiri. Crec que hi ha dos qüestions que poden influir molt en què aquesta situació canviï. Un, el conflicte més simbòlic del món que és el d'Israel *versus* Palestina, que no és el de més morts, però si el més simbòlic. El dia en què es resolgui això s'aniran desfent altres conflictes a l'Orient Mitjà. I després la desocupació d'Iraq que s'ha complicat en aquests anys ■

**Susana Tomàs
David García**

**Més informació a
www.escolapau.org**

ANTOLÍN AVEZUELA

Esports d'aventura al SAF

Un cop més el Servei d'Activitat Física (SAF) ens dona l'oportunitat de gaudir de les hores d'esbarjo, de lleure, per poder suar i desconnectar de les classes o de la feina, que sovint són causa d'estrès. I si a més obtenim crèdits de lliure elecció, d'això se'n diu matar dos pardals d'un tret. Tot seguit presentem una sèrie d'esports d'aventura tant a la muntanya com al mar.

La gent valenta amb instint de superació a qui els agradi el cos a cos amb la roca, pot optar entre la llarga llista d'activitats del Servei d'Activitat Física (SAF) pels esports de muntanya; l'escalada, les vies ferrades o l'espeleologia. De fet, ara es practiquen com a esports, però des dels seus inicis, l'ésser humà sempre ha caminat per la muntanya, per les roques, ha escalat i s'ha mogut per coves, buscant-hi refugi.

Escalada

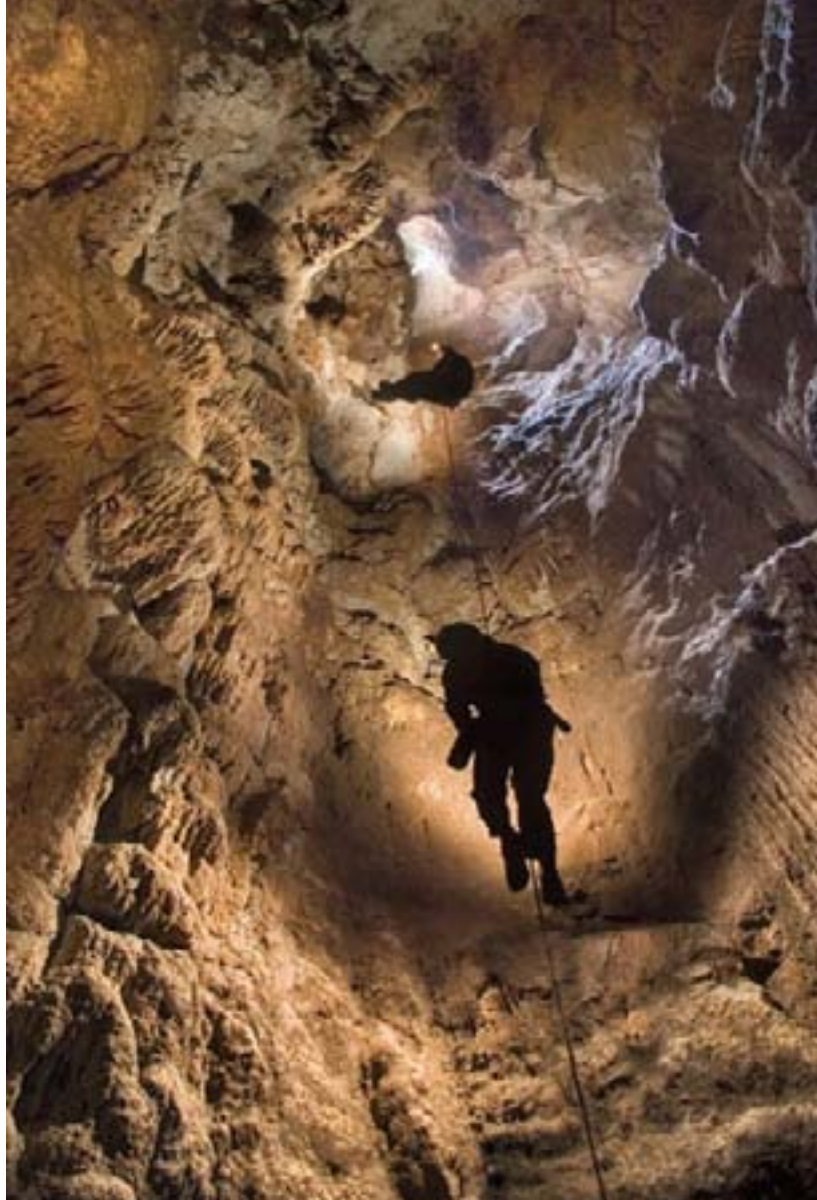
Tothom sap què és l'escalada i segurament hi ha qui pensa que és arriscada, i això provoca cert respecte. En Leo Vegué, un monitor al SAF, i professional de l'escalada assegura que aquesta pràctica "ben feta, no és perillosa". A més, Catalunya

està plena de parcs naturals amb itineraris molt diversos per a qui agradi aquest esport; entre ells la Garrotxa, els Pirineus, el Garraf, i sobretot, el Massís de Montserrat.

Qui ho practica coincideix en que tothom ho ha de provar un cop a la vida ja que no és un esport difícil. A més s'aconsella practicar a la roca natural, el rocòdrom és molt tancat i pot ser fred. És una bona manera d'alliberar-se, de sentir-se viu.

Vies ferrades

Des d'Itàlia, arriba un esport fill de l'alpinisme: les vies ferrades. Per qui no té clar la seva vena escaladora, les vies ferrades en són una simplificació, però amb cordes instal·lades prèviament sobre el terreny. Tècnicament, és

més senzill tot i fer ús únic de les mans i dels peus per a enfilar-se per la corda.

Espeleologia

L'espeleologia per la seva banda, té un punt més aventurer i requereix una formació prèvia d'escalada, a més d'un bon equipament tècnic. Es tracta de classes teòriques on reps la formació necessària per saber moure't dins les fosques boques de la natura i després explorar-les.

L'exploració i l'estudi de les coves, tant com l'escalada i les vies ferrades, crida més l'atenció als i a les joves que estudien Geologia, amb un percentatge de noies molt més alt. Els instructors comenten que les noies valoren més la seguretat i prefereixen rebre formació, mentre que els nois,

més aventurers, es decanten per anar directament a la pràctica i deixar la teoria enrere.

Però el SAF també dona l'oportunitat de moure's per altres superfícies que la mare naturalesa ens ha regalat, com ara l'aigua.

Vela

Pel que fa el medi aquàtic, al Servei d'Activitat Física es té la possibilitat de fer el curset de vela lleugera, surf de vela i catamarà.

Molta gent busca en aquests cursets entreteniment, passar l'estona, alliberar tensions; és una altra manera d'aprendre. El perfil dels assistents és molt divers, s'hi pot trobar gent de careres, com ara Medicina, Enginyeries, Econòmiques, Educació

Alumnes practicant espeleologia, raquetes de neu, vela i escalada.

o Comunicació, entre d'altres. L'edat tampoc és important, no hi ha límit, tot i que la franja més freqüent és la universitària, de 18 a 25 anys. Per a més informació podeu visitar el web del SAF www.saf.uab.cat ■

**Clara Prieto
Carla Gonzàlez**

Benvinguts a l'estrès continuat

L'estrès és una constant que acompanya als i les alumnes al llarg de tota la vida universitària. La implicació definitiva o els plans pilot del controvertit procés de Bolonya han fet que s'expandeixin a tot l'any els moments d'angoixa que abans només eren presents en les èpoques oficials d'exàmens. La Unitat d'Assessorament Pedagògic (UAP) de la UAB pretén ajudar a l'alumnat a eliminar les dificultats per organitzar-se el temps, afrontar treballs i per controlar l'angoixa que produeix en molts estudiants treure's una carrera universitària.

Els estudiants de la UAB viuen estressats. La Unitat d'Assessorament Pedagògic (UAP) de la Universitat ho confirma: el universitaris pateixen cada dia més estrès. El pla Bolonya ha canviat no només els ritmes d'estudi sinó també els nivells d'angoixa: "Ara no hi ha crisi d'estrès puntual, perquè ja no hi ha una data marcada al calendari com abans ho era el febrer i el juny, ara tots els dies són dates d'estrès", afirma un dels psicòlegs de la UAP, Gabriel Chancel.

No hi ha recepta màgica

La Unitat d'Assessorament Pedagògic de la UAB s'ocupa, des de fa sis anys, de donar suport psicològic i pedagògic als i les estudiants del campus, i ho fa des d'una vessant propera a

l'alumnat i des de la més absoluta confidencialitat. Des de l'Edifici d'Estudiants (ETC) on hi estan instal·lats, veuen passar moltes persones preocupades per les seves carreres i per l'estrès que els hi suposa completar els estudis. Per això han engegat un curs de tècniques per controlar l'estrès, perquè aquest és necessari per sobreviure. "No s'ha d'eliminar, sinó mantenir-lo sota control", explica Gabriel Chancel. El curs comença al segon semestre i és totalment gratuït. No existeix una fórmula màgica per acabar amb l'angoixa, però sí que hi ha varies possibilitats que ens poden ajudar a afrontar situacions difícils amb més tranquil·litat. Així doncs, en el curs de la UAP ensenyen tècniques com el tai-txi, el ioga o la meditació. L'objectiu és que coneguem totes les alternatives de relaxació que tenim al nostre abast perquè després cadascú en triï una o en faci la seva pròpia.

Sincronitzar rellotges

Aquest és el motiu d'estrès més habitual entre els joves universitaris. El fet que Bolonya impliqui un fort augment dels treballs en grup ha fet que compatibilitzar horaris i controlar el temps lliure sigui missió impossible. Això és el que li passa a la Natàlia Babeykina, té 23 anys i estudia tercer d'Història de l'Art a la UAB: "Em costa molt organitzar-me, vaig sempre a última hora i fins i tot hi ha assignatures i treballs que se'm solapen les unes amb les altres". És per això que s'ha apuntat a fer el curset de *Tècniques d'Estudi*: "A veure si així quan acabi el semestre surto d'aquí amb un calendari ben elaborat", comenta.

Aquest curs pretén solucionar problemes en què els estudiants es troben molt sovint, com ara la poca capacitat de síntesi, la dificultat per fer esquemes i resums i per interpretar textos. També ajuden a estudiants amb

dificultats en alguna assignatura en concret, com és el cas de l'Alberto Jiménez, de 23 anys. Cursa cinquè d'Enginyeria Informàtica i aquest any té una assignatura de Ciències que no sap com afrontar: "A Informàtica sempre he estudiat coses de relacionar, de lògica, que es resumien en fer exercicis. Ara, però, haig d'empollar per una assignatura i d'això ja no me'n recordo. No sé com fer-ho", diu.

Conèixer per afrontar

Per controlar tots aquests aspectes que són motiu d'angoixa per molts dels estudiants cal estar ben informat. Segons la orientadora de la UAP, Mirentxu Jordana, els períodes d'estrès i desinformació més accentuats es produeixen al primer i a l'últim curs de la

Diferents activitats que es duen a terme a la UAP, des de tècniques d'aprenentatge a activitats de relaxació.

■ **L'estrès és necessari per sobreviure. "No s'ha d'eliminar, sinó mantenir-lo sota control"**

■ **Molts estudiants tenen dificultats amb la síntesi d'informació i la interpretació de textos**

■ **Els períodes d'estrès més aguts són el primer i l'últim any de la carrera universitària**

carrera. El primer any els i les estudiants que comencen necessiten l'ajuda que dona la veterania i els Assessors d'Estudiants són una bona alternativa. És alumnat d'últim curs que ajuda i aconsella sobre tot allò que no coneixen els i les alumnes de primer.

D'altra banda, l'últim any de carrera és també un moment crític, perquè en general els estudiants senten que no han après suficient durant els seus estudis i que no estan preparats per endinsar-se al món professional. Un seguit de situacions que preocupen els estudiants, i que segons l'equip psicopedagògic de la UAP, aprendran a afrontar millor amb la informació a la mà ■

Aida Clemente

Una Universitat molt transitada. Cada dia entren i surten del campus 45.000 vehicles i molt pocs d'aquests van plens.

Els i les estudiants prefereixen anar sols en cotxe que buscar persones per compartir-lo, tot i que aquesta última opció és molt més rendible. La majoria ho atribueixen a la dificultat de compatibilitzar horaris i a la mala oferta de transport col·lectiu en moltes poblacions. L'Autònoma s'ha proposat corregir-ho amb el nou Pla de Mobilitat, una aposta per la sostenibilitat.

Voluntat de millorar la mobilitat

Els cotxes de l'Autònoma van buits. Compartir cotxe per arribar al campus és l'assignatura que suspenen any rere any la majoria d'estudiants. De fet, el nombre d'ocupants per vehicle és només d'1,18, segons dades de l'últim estudi de mobilitat de la UAB. Una xifra preocupant per la sostenibilitat de l'entorn i la butxaca dels universitaris.

Si bé el transport públic és majoritari (55,7%), el transport privat no deixa d'augmentar cada any fins arribar a gairebé al 40%. Sovint molta gent opta per desplaçar-se en cotxe perquè les seves poblacions, tot i ser

properes geogràficament, estan molt mal comunicades en tren i autobús. És el cas del Vallès Oriental, Baix Llobregat i Anoia. Mentre que venir de Granollers (capital del Vallès Oriental) en vehicle privat és mitja hora, fer-ho en tren suposa una hora i mitja. El mateix passa amb Cornellà (Baix Llobregat), a vint minuts de Bellaterra però a hora i quart amb els Ferrocarrils de la Generalitat (FGC).

Aposta de futur

És per això que la UAB, l'Ajuntament de Barcelona, l'Autoritat dels Transports Metropolitans

Diferents mitjans de transport amb els quals els alumnes accedeixen o es mouen pel campus.

(ATM) i la Generalitat de Catalunya han elaborat el nou Pla de Mobilitat, precisament centrat en racionalitzar aquest ús massiu del cotxe i potenciar el transport col·lectiu. Una estació d'autobusos d'enllaç és la gran inversió de futur que arribarà al campus el 2011. Aquesta suposarà un increment de les línies que arriben a la Universitat alhora que augmentarà l'oferta de transport públic des de diversos punts. D'altra banda, el servei d'autobusos interns és un altre aspecte que es millorarà, però les transformacions cap a una Autònoma més sostenible seran

lentes. “El fet que la Universitat funcioni com si fos una ciutat per si mateixa fa que sigui difícil trobar recursos i subvencions, perquè a vegades sembla que sigui terra de ningú”, comenta l'autor dels estudis de mobilitat de la UAB, Rafael Requena. Tot i això, “aquesta vegada l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat i l'ATM s'hi han implicat molt bé”, comenta.

‘Bicing’?

Encara no. L'Autònoma és de les poques universitats de Barcelona que no es beneficien de cap servei de bicicletes. Tot i això, el nou

Companys de viatge

Vic – Roda de Ter – Centelles – Tona. L'Helena Ges, estudiant de quart de Periodisme de la UAB, fa aquest recorregut en cotxe cada dia des de fa dos anys per compartir trajecte i despeses amb quatre universitaris més d'altres titulacions. No es coneixien de res, només de trobar-se al tren, però els llargs viatges del primer any, de gairebé dues hores, els va fer pensar en baixar en cotxe tots plegats per venir més ràpid i més barat. Van acordar que cada dia agafaria el cotxe algú diferent per equiparar despeses. Tot i que va ser difícil compaginar horaris, l'estalvi els surt molt més a compte.

Pla de Mobilitat contempla la possibilitat d'oferir un servei de préstec de bicicletes per les persones que no se'n vulguin comprar una. D'una banda, la UAB prestaria bicis que els estudiants podrien endur-se a casa per una fiança d'uns 90 euros; i d'una altra, un *bicing* universitari per moure's tan dins com fora del campus. Aquesta iniciativa, que encara no està aprovada, primaria la bicicleta per davant del transport motoritzat: “Si cal reduir places d'aparcaments per posar carrils bici i aparcabicicletes, es farà, la política a seguir és aquesta”, sentència Requena.

És cosa de tots

Però la millora de la mobilitat al nostre campus no és només cosa de les administracions, sinó que l'objectiu és que totes les persones que passen per l'Autònoma hi diguin la seva. Per això es va crear la Taula de Mobilitat, en què tots els col·lectius de la UAB hi són representats per discutir noves propostes.

En formen part les administracions (Generalitat, Ajuntament de Barcelona, ATM i UAB), operadors de transport, treballadors, els estudiants mitjançant el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans, l'empresa del campus Applus+ i diverses associacions que treballen per la promoció del transport públic o la bicicleta.

Tots ells han treballat aquest any pensant en la mobilitat sostenible. Però la feina important ve ara, en què les propostes s'han de convertir en realitats ■

Mireia Arnau
Aida Clemente

Ampliar horitzons

Ampliar-los, a on?
A qualsevol país del món.
A fer què? Pràctiques
internacionals, projectes
d'ajuda social entre d'altres.
Qui? Tot estudiant
que vulgui aprendre.
Com? A través del programa
de pràctiques que ofereix
l'Associació Internacional
d'Estudiants de Ciències
Econòmiques i Empresarials
(AIESEC).

L'Associació Internacional d'Estudiants de Ciències Econòmiques i Empresarials (AIESEC) és una plataforma d'estudiants a nivell mundial, amb oficina al campus i un objectiu clar: formar als i a les estudiants tant professional com socialment. A través del programa de pràctiques internacionals que proposen, donen l'oportunitat de rebre formació professional en empreses i sectors de més de 90 països del món que hi són participants. En àmbits com el *management* (gestió, màrqueting...), tècniques (enginyeries industrials, informàtica...) desenvolupament (projectes d'ajuda social), educacional i d'aprenentatge, els i les estudiants que hi participen adquireixen experiència professional que esdevé en pràctiques a l'estranger, aportant així un gran benefici social, cultural i professional. A més, independentment de la carrera que s'estigui cursant,

A dalt, imatge de membres d'AIESEC.

A l'esquerra, imatge de participants del programa formant les sigles de l'associació.

es pot participar en qualsevol dels projectes.

Projecció internacional

De les 4.500 pràctiques que es duen a terme en un any, molts estudiants d'altres nacionalitats demanen Barcelona com a destinació, però malauradament amb la situació econòmica actual és difícil complaure les sol·licituds. I els i les nostres estudiants, on demanen fer les pràctiques? La majoria opten per països europeus sobretot de parla anglesa, però des de l'AIESEC es proposa ser més obert de ment i no tancar portes a d'altres territoris; ja que s'ha d'anar amb la predisposició de canviar culturalment. No cal dir que sigui quina sigui la destinació de l'estudiant, l'AIESEC s'encarrega de la seva integració cultural al país ■

Clara Prieto

■ **Josep Bartolomé**
Farmacèutic de la plaça Cívica

En cas de dubte, consulti al farmacèutic

Un ambient jove i diferent. Això és el que va empènyer Josep Bartolomé, més conegut com el farmacèutic de l'Autònoma, a deixar la seva farmàcia de Sant Salvador de Guardiola (Bages) per adquirir la de la plaça Cívica, ara fa cinc anys.

Farmacèutic de professió i conseller de vocació, Bartolomé diu que la seva feina és “distreta, divertida i gratificant”. El que més li agrada, assegura, és “estar rodejat de jove i donar-los consells sempre que ho demanin”.

I és que el canvi no suposava només un altre tipus de clientela, sinó també una altra mena de tracte i, sobretot, la venda de productes molt diferents. Mentre que a l'anterior farmàcia venia molts medicaments pel colesterol, hipertensió, sucre o diabetis destinats a ancians, dins el campus triomfen els productes juvenils com els de l'acne, els anticonceptius, tests d'embaràs o preservatius.

De fet, els preservatius són un dels productes amb més èxit i en una setmana se'n venen més de dotze caixes. A més, tal i com explica Bartolomé: “Cada cop vénen més noies que no pas nois a comprar-los, cosa que era impensable quan vaig començar a exercir de farmacèutic”.

El més venut

Els anticonceptius també es venen molt, i cada dos o tres dies alguna universitària es deixa caure per la farmàcia per demanar un test d'embaràs. Aquest tipus de consum és habitual durant tot l'any, però en època de refredats els medicaments antigripals són dels més sol·licitats.

A l'època d'exàmens, el desig de molts estudiants de trobar un miracle que els faci aprovar totes les matèries. Amb aquesta intenció, alguns recorren a la farmàcia i es deixen aconsellar per en Bartolomé, que de

Els preservatius, anticonceptius i antigripals, són els productes més sol·licitats pels estudiants a la farmàcia del campus.

miracles no en pot fer, però sí que els pot donar un cop de mà amb complexos vitamínics, comprimits de cafeïna o reforçants neuronals que permeten augmentar la capacitat de concentració. “Quan s'acosten els exàmens molta gent recorre a aquests productes, però s'han de començar a prendre un mes abans”, aconsella. “Em fa gràcia quan algú ve desesperat el dia abans d'un examen buscant ajuda”, comenta el farmacèutic.

El més distret

Cada dia entra i surt de la farmàcia gent molt diferent, inclosos un gran nombre d'estrangers que sovint li porten receptes d'altres països i ha de buscar l'equivalent d'aquell medicament a Espanya. “Aquesta és una de les tasques que m'agrada més”, reconeix ■

Mireia Arnau

Postgrau UAB 08/09

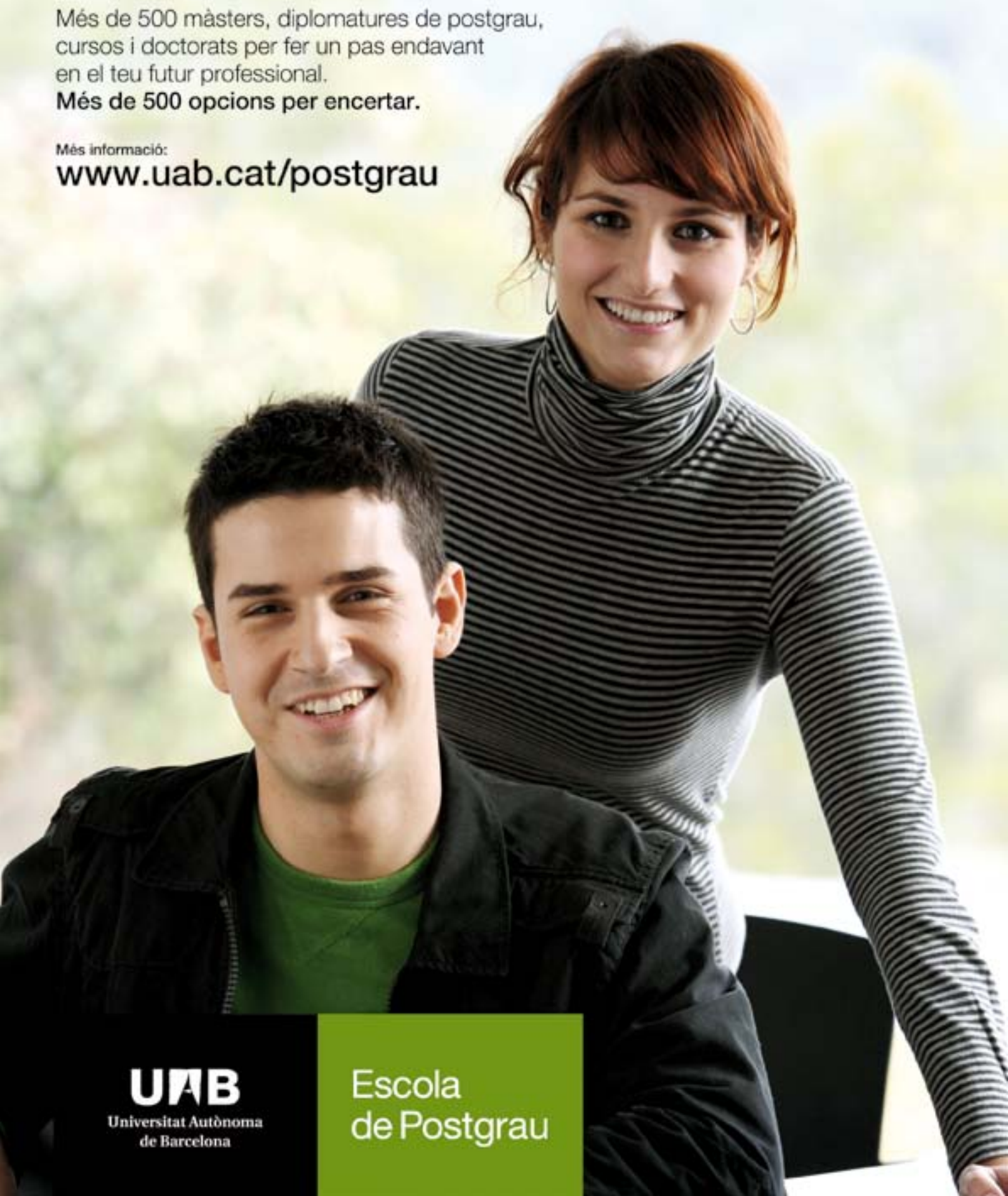
l'encertaràs

Més de 500 màsters, diplomatures de postgrau, cursos i doctorats per fer un pas endavant en el teu futur professional.

Més de 500 opcions per encertar.

Més informació:

www.uab.cat/postgrau

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Escola
de Postgrau